

Etelä-Savon kannanotto kunta- ja palvelurakennemuutokseen

Yhteenveto

Markku Aholainen

Palvelurakenteen perusta

- Asiointi- ja työssäkäyntialueet sekä vakiintuneet yhteistyöalueet
- Järjestämisen ja tuottamisen eriyttäminen
 - **Parannetaan oman toiminnan tuntemisen lisäksi palvelujen järjestämisen ja tuottamisen yhteensopivuutta ja vertailukelpoisuutta muiden palvelun tuottajien kanssa.**
- Kattava kuntarakenne
- Seudullinen yhteistyö (peruspalvelupiiri)
- Maakunnallinen ja ylimaakunnallinen yhteistyö
- Etelä-Savon maakunta perusta alueen kehittämiselle ja palvelujen järjestämiselle

Järjestämis- ja rahoitusvastuu

Järjestämisvastuu

- Kunnilla
- Seutu-/peruspalvelupiiri- ja maakuntatasolla
 - Laajaa väestöpohjaa vaativat palvelut

Rahoitusvastuu

- Kunnilla
 - Verotusoikeus, maksut ja taksat
- Valtiolla
 - Tehtäväkohtaiset valtionosuudet
 - Kuntien välisten verotuloerojen tasaus

Kunnallinen demokratia

- Vaalit siellä missä järjestämis- ja rahoitusvastuu
 - **Kunnissa kunnallisvaalit**
 - Seutu-/peruspalvelupiiritasolla päätöksenteko sidottu kuntien väestöpohjaan ja poliittisen ohjauksen alueella kunnallisvaaleissa syntyneisiin voimasuhteisiin
 - Maakuntatason vaaleja voidaan harkita
 - Mikäli merkittäviä järjestämisvastuita

Kuntien, seutu-/peruspalvelupiirien ja maakuntatason järjestämis- ja tuottamisvastuujakoa

Kuntataso	Seutu- /peruspalvelupiiritaso	Maakuntataso
Perusopetus	Perusterveydenhoito ja perustasoinen erikoissairaanhoito sekä mm. vanhusten laitoshoido. Muut erikoissairaanhoidon ostot	Terveydenhuollon hankinta-asiat (Perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon toimijoiden maakuntatasoiset sopimusjärjestelyt)
Esiopetus	Elinkeinopalvelut (-politiikka)	2. asteen koulutus
Lasten päivähoito	Kirjasto	Ammattikorkeakoulu
Vanhusten kotipalvelut	Kansalaisopisto	Pelastustoimi
Liikunnan palvelut	Ympäristönsuojelu	Aluekehitystyö
Nuorison palvelut	Ympäristöterveydenhoito	Maakuntakaavoitus
Kulttuurin palvelut	(Yleiskaavoitus)	Maakuntaliitolle nyk. kuuluvat muut tehtävät
Asemakaavoitus / yleiskaavoitus		Kulttuuripalvelujen maakunnalliset tehtävät (museot, kirjasto)
Rakennustarkastus		
Rakennusluvut		
Elinkeinopolitiikka		

Terveysthuollon järjestäminen

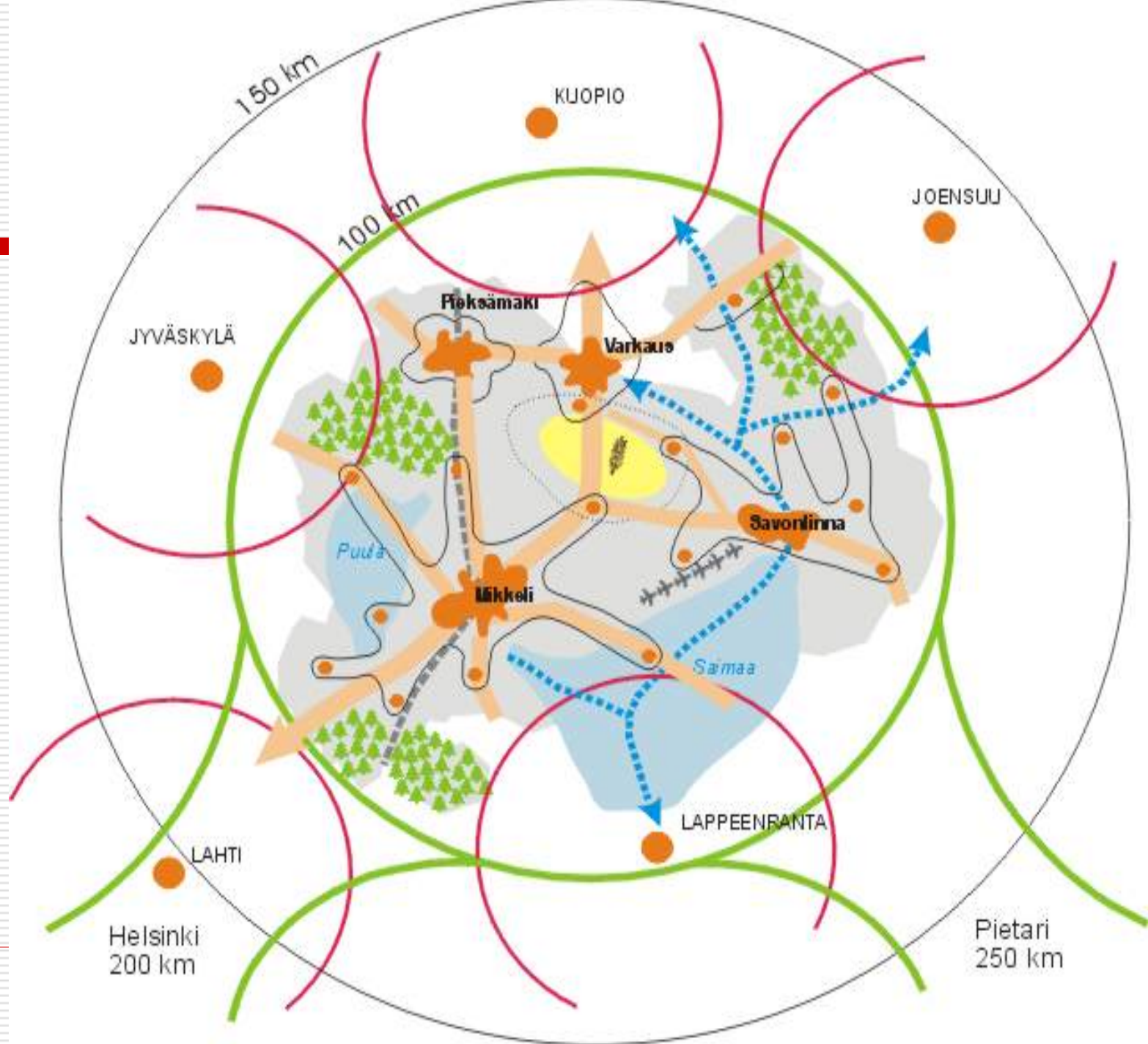
- Vanhusten huollon, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon rajapinnoissa syntyvät kustannukset saadaan hallintaan
- Savonlinnan seudulla käynnistynyttä terveydenhuoltojärjestelmän mukaista toimintaa toteutettava muissakin osissa Etelä-Savo
- Turvataan aluesairaaloiminta Pieksämäellä ja Etelä-Savoon rajoittuvassa Varkaudessa
- Erikoissairaanhoidon palvelut on nidottava kustannustehokkaalla tavalla perusterveydenhuollon palveluihin
- Erikoissairaanhoidon palvelut on tuotettava mahdollisimman lähellä käyttäjiä, jolloin palvelujen tuotantorakenne edellyttää talous- ja sosiaalimaantieteellisen rakenteen huomioimista
- Erikoissairaanhoidon ratkaisujen koottava Mikkelin, Savonlinnan, Pieksämäen ja Varkauden voimavarat
- Parhaiten tämä toteutuu sosiaali- ja terveydenhuoltopalveluiden kokoamisella sosiaali- ja terveydenhuollonpiiri toimintamallin tai muun soveltuvan toimintamallin mukaisesti
- Ne erikoissairaanhoidon palvelut, joita ei ole tarkoituksenmukaista tuottaa maakunnassa, hankitaan tilaaja-tuottaja periaatteen mukaisesti parhailta kansallisilta toimijoilta.

Koulutuspalvelujen järjestäminen

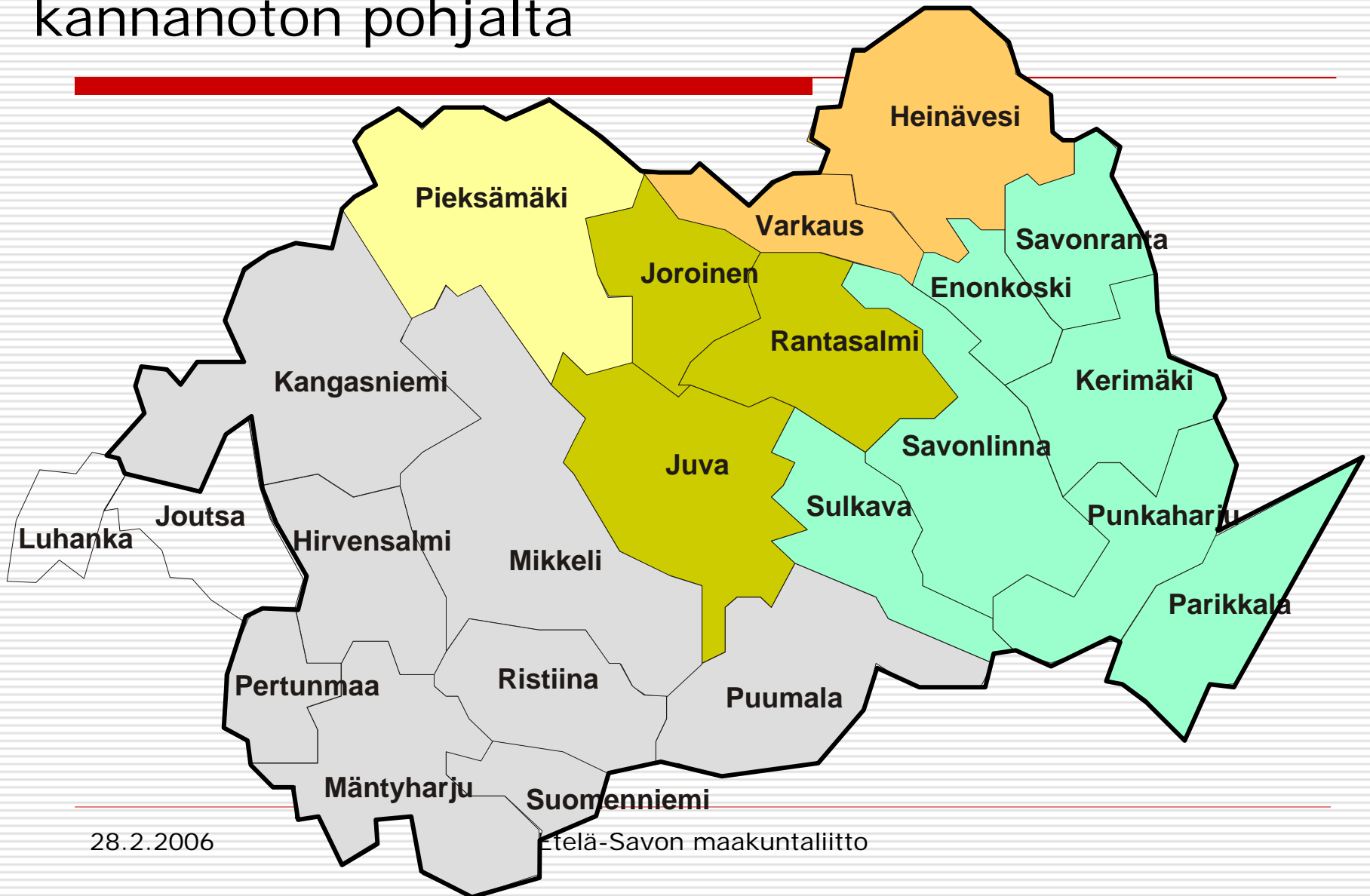
- Koulutuspalveluiden monipuolisuudella ja hyvällä saavutettavuudella vaikutusta alueiden elinvoimaan ja kilpailukykyyn
 - **Tältä pohjalta rakentuu Etelä-Savon koulutuksen järjestämis- ja tuottamisvastuut**
- Perusopetus toteutetaan mahdollisimman lähellä oppilaita ja kouluverkko rakentuu yli kuntarajojen
- Toisen asteen koulutuksella on merkittäviä aluekehitysvaikutuksia
 - **kytkentää aluekehitystyöhön vahvistetaan.**
- Toisen asteen koulutuksessa järjestämisvastuu on maakunnalla.
 - **Koulutus toteutetaan mahdollisimman lähellä oppilaita huomioiden kunnittaiset koulutus- ja seutukuntaiset työvoimatarpeet.**
- Ammattikorkeakoulu toimii maakunnallisesti toteuttaen koulutusta maakunnan eri osissa.
- **Toisen asteen koulutuksen ja ammattikorkeakoulutuksen osalta maakunta toimii koulutuksen tilaajana.**

Etelä-Savon kehittämiskeskus

- Maakunnan liiton toimintaa voimistetaan
 - Yhteistyötä tiivistetään maakunnallisen työvoima- ja elinkeinokeskuksen ja valtion aluehallintoviranomaisten kanssa.
 - strategisen suunnittelun ja aluekehitystyön resurssit yhdistetään maakuntaliittoon
 - Muodostetaan Etelä-Savon maakunnallinen kehittämiskeskus.
 - Kehittämiskeskuksen hallinto säilyisi demokraattisesti valitulla ja maakunnan eri osia edustavalla luottamushenkilöjohdolla.

Etelä-Savon maakunta, kunta- ja palvelurakenne kannanoton pohjalta

28.2.2006

Etelä-Savon maakuntaliitto

Järjestämisen ja tuottamisen eriyttämisen ensimmäinen vaihe:

- Sovelletaan yleisesti hyväksi havaittuja organisaatioiden kehittämisperiaatteita palvelujen jaottelussa, luokittelussa ja toimitustapojen uudistamisessa, jolloin
 - Jaottelu tarkoittaa toimintojen uudistamista prosessiajattelun pohjalta; ydin, tuki- ja johtamisprosessit
 - Luokittelu tarkoittaa palveluiden luokittelua esim. lähi-, alue-/päivittäis-, erityis-, tuki- ja välttämättömiin infrastruktuuripalveluihin
 - Toimitustapojen uudistaminen tarkoittaa tietotekniikan ja uusien mahdollisuuksien hyödyntämistä (itsepalvelu ja automaatio, vakioitu asiakaspalvelu, palveluohjaus, asiantuntijapalvelu)
- Oman tuotannon tuntemus kehittyy tuotteistuksen ja kustannuslaskennan kautta ja avaa mahdollisuuden hyödyntää kunnan ulkopuolisia toimijoita
- Budjetoinnin kehittäminen määrärahabudjetoinnista tuotebudjetointiin

Järjestämisen ja tuottamisen eriyttämisen toinen vaihe:

- ❑ Lähtökohtana on kunnallisen järjestämisen/tilaamisen ja palvelutuotannon eriyttäminen
- ❑ Kunnan hallintorajoilla ei ole keskeistä merkitystä, koska tuotanto voidaan toteuttaa asiakastarpeen ja tilanteen mukaan monella eri tavalla (oma sopimusperusteinen tuotanto, kuntien yhteinen tuotanto, kumppanit, yhdistykset, säätiöt, yritykset)
- ❑ Tilaajayksikön on pystyttävä määrittämään palvelujen tarve ja osattava hankkia se mahdollisimman tehokkaasti
- ❑ Edellytetään seuranta- ja valvontajärjestelmien uudistamista
- ❑ Tuottajiksi haetaan myös ulkopuolisia kumppaneita, partnereita, joiden kanssa win-win – periaatteella kehitetään osaamista ja "jalostetaan omistusta"

Etelä-Savon palvelustrategia

- ❑ Palvelutuotanto sopeutetaan vastaamaan väestö- ja ikärakenteen ja palvelujen kysynnän muutoksia sekä vastaamaan valtakunnallisia suosituksia mm. vanhusten palvelurakenteesta
- ❑ Yhteistyö rakennetaan asiakaslähtöisesti asukkaiden luonnollisten asiointivirtojen mukaan
- ❑ Palvelut organisoidaan uudelleen toiminnallisesti riittävän ja taloudellisesti järkevän väestöpohjan mukaan. Myös lähipalveluiden järjestämisessä kunnat tiivistävät yhteistyötä ja kehittävät yhtenäisiä palvelumalleja (vrt. yritysten ketjuohjaus)
- ❑ Henkilöstöresursseja tarkastellaan ja kohdennetaan palvelukohtaisesti alueittain
- ❑ Hallinnollisia rakenteita uudistetaan vastaamaan uusia palvelutuotannon malleja
- ❑ Edistetään aktiivisesti sähköisten palvelujen käyttöönottoa
- ❑ Tuetaan vapaaehtoisia kuntien strategisia yhdistymisiä ja kuntien välistä yhteistyötä sekä selvitetään vuoden 2007 loppuun mennessä em. periaatteita vastaava kuntarakenne.

Esityksiä palvelutuotannon tehostamiseksi

- ❑ Peruskunnat ja kuntayhtymät tuotteistavat ja hinnoittelevat palvelunsa yhteisten periaatteiden mukaisesti yhteensopivuuden ja vertailukelpoisuuden varmistamiseksi. Työtä johtamaan nimetään työryhmä, jossa on edustajat kaikilta seuduilta.
- ❑ Laaditaan suunnitelma tietojärjestelmien yhteensopivuuden varmistamiseksi. Työtä johtamaan nimetään työryhmä, jossa on edustajat kaikilta seuduilta
- ❑ Peruskuntien palvelujen uudelleenorganisointi aloitetaan irrottamalla tukipalvelut/-prosessit muusta toiminnasta. Määritellään ja kuvataan peruskunnissa yhteisin periaattein johtamis- ja ydinprosessit yhteisillä työkaluilla. Työtä johtamaan nimetään työryhmä, jossa on edustajat kaikilta seuduilta.
- ❑ Lähdetään toteuttamaan "one shop"-periaatetta (= palveluohjaukseen perustuva yhteispalvelupiste) pilottikokeiluna julkishallinnon palveluissa ensimmäisenä niillä paikkakunnilla missä se jo fyysisesti on mahdollista (esim. Juva)

Esitys terveydenhuollon palvelurakenneselvitykseksi

Perusterveydenhuollon ja perustasoisen erikoissairaanhoidon sekä sosiaalitoimen osalta esitetään, että

- perustetaan maakunnallinen yhteinen työryhmä selvittämään maakunnallisen/ylimaakunnallisen perustasoisen erikoissairaanhoidon ja tarvittavilta osin perusterveydenhoidon ja sosiaalitoimen uudelleenjärjestämistä Etelä-Savossa.
- Selvityksessä huomioidaan eri vaihtoehdot: sairaanhoitopiirit yhteen, työnjakomalli, tilaaja-tuottaja-malli, kilpailuttaminen erikoissairaanhoidossa, sosiaali-/terveydenhoitopiiri/-piirit